

Proletariusze
wszystkich krajów
łączcie się!

ŁODZIANIN

Niech żyje rząd
robotniczy
i włościański!

TYGODNIOWY ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ.

Nr. 11^e (595).

REDAKCJA OTWARTA od 6—8 wiecz.
Administracja otwarta w dni powszednie od 6 pp. do 8 wiecz.
W niedziele i święta adm. nieczynna.

Łódź, Sobota, dnia 12 marca 1927 r.

Redaktor przyjmuje w poniedziałki i środy od 6—7 w.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY:
W Łodzi bez odn. miesięcznie 1.—złoty.
Z odnośnikiem do domu 1.20 „
Na prowincji z przes. poczt. 1.50 „
Zagranicą — miesięcznie 2.25 „

Rok XXII.

Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 83. Telef. 99. Skrzynka poczt. 300. Konto czek. PKO Nr. 60,398.

Cena 30 groszy.

POLSKA PARTJA SOCJALISTYCZNA W niedzielę, dnia 20 lutego o godz. 10-ej rano
w SALI KINA „IMPERIAL” róg Zachodniej i Zawadzkiej odbędzie się

ZBIOROWY ODCZYT ttow. posła Rajmunda JAWOROWSKIEGO i radnego St. RAPALSKIEGO

na temat: **KLASA ROBOTNICZA A SAMORZĄD.**

Bilety wcześniej nabywać można w Sekretarjacie P. P. S. Piotrkowska 83, w O. K. Z. Z. i T. U. R. Narutowicza 50, w Kołach Młodzieży T. U. R., w Związkach Zawodowych, a w dniu odczytu od godz. 9-ej rano przy wejściu na salę. **WEJŚCIE 30 GROSZY.**

Walka włóknarzy o poprawę bytu.

Strajk włóknarzy jest powszechny. -- Strajkują robotnicy, majstrowie i urzędnicy. --- Znamienne uchwały czwartkowego zebrania delegatów. --- Strajk aż do zwycięstwa! --- Nasze dodatki nadzwyczajne. --- Odezwy.

W odpowiedzi na postawione żądania podwyżki płac o 25% dla robotników przemysłu włóknistego, fabrykanci zaproponowali ochłap, który podwyższał do tychczasowe głodowe płace dla najmniej zarabiających od 2 do 20 groszy dziennie, przyczem od podwyżki wyłączyli robotników zarabiających ponad 5 złotych dziennie. Prowokacyjna ta odpowiedź spotkała się z jednolitym mocnym protestem i jednoczesnym uchwaleniem rozpoczęcia od wtorku, dnia 8 marca strajku powszechnego włóknarzy w całej Polsce.

W poniedziałek natychmiast po uchwaleniu strajku wydaliśmy specjalny dodatek „Łodzianina” z podaniem przebiegu pertraktacji i uchwałach strajkowych. Dodatek nasz cieszył się powodzeniem i został formalnie rozchwytyany.

Zapowiedź strajku była przyjęta przez ogół włóknarzy z entuzjazmem i zaraz pierwszego dnia strajku we wtorek prawie wszystkie małe i duże fabryki stanęły, jak również zamarła praca we wszystkich ośrodkach przemysłu włóknistego w całej Polsce, a więc w Pabjanicach, Ozorkowie, Zdunskiej-Woli, Zgierzu, Częstochowie, Moszczenicy, Bielsku i in.

We wtorek został znów wydany drugi nadzwyczajny dodatek „Łodzianina” z podaniem przebiegu strajku oraz w sprawie bezskutecznych usiłowań reakcyjnej „Polskiej Pracy” i sługusów kapitału z „Partji Pracy” i Trade-Unionów Łatkowskiego i kompanji o przeciwdziałaniu w strajku. Szczekanie to jednak przeszło bez najmniejszego echa.

W środę stanęło resztę fabryk w Łodzi, między innymi Widzewska Manufaktura, którą dotychczas trudno było zdobyć dla akcji zbiorowej.

Przebieg strajku jest spokojny lecz ma charakter ostry, gdyż strajkują nawet woźni i dozorczy fabryczni, a tylko strażacy pozostali na stanowiskach.

Kilka większych fabryk zwróciło się do związków zawodowych i Komisji Strajkowej z propozycją zawarcia umowy zgodnie z wystawionymi żądaniami, związki jednak odpowiedziały, iż nie mogą się zgodzić na zawarcie oddzielnych umów, ale stoją bezwzględnie na stanowisku zawarcia jednej ogólnej umowy na cały przemysł włókniany.

Setki fabryk, chuczających warkotem tysięcy maszyn, wolał dziesiątków - tysięcznych mas robotniczych zamarło w ruchu.

Nie pomogło zorganizowanie do walki ze strajkiem faszystowskiej „Polskiej Pracy” nie pomogły buńczuczne artykuły w „Prawdzie” pióra przywódcy łódzkiego „Lewiatana” Barcińskiego, nie pomogły namawiania robotników do nieporzucania pracy, ze strony różnych

dyrektorów, nadmajstrów i innych sługusów kapitału — strajk ogarnął cały przemysł włókniany i trwa poważny, majestatyczny, nie zakłócony nigdzie żadnymi zajściami. Jedynie jak wersja niesie sługa boży i głosiciel „miłości bliźniego” oraz przykazania nie „zabijaj” ks. kapelan Osiński strzelał na postrach w swej niechrześcijańskiej nienawiści do walczących robotników w obecności fabrycznej komisji, aby ją nauczyć „moresu” dla porządku kapitalistycznego.

Poza tym faktem przejawu „gorącej miłości chrześcijańskiej” ze strony sługi Bożego wszędzie panuje spokój godny wielkiej sprawy, jaką jest solidarna walka włóknarzy.

W Łodzi, Zgierzu, Pabjanicach, Zdunskiej Woli, Bielsku, Piotrkowie i t. d. robotnicy na zew Zarządów Związków stanęli do walki.

W Bielsku przemysłowcy pod naporem solidarnego strajku ofiarują już robotnikom ośm procent podwyżki. Robotnicy odrzucili propozycje kapitalistów i stoją dalej przy swoim żądaniu 25 proc. podwyżki.

Robotnicy łódzcy z pogardą odrzucili prowokacyjną propozycje przemysłowców podwyżki progresywnej, wynoszącej od 2—22 groszy dziennie dla robotników zarabiających mniej niż złotych 5 dziennie.

Rząd zainteresował się solidarną walką włóknarzy, w zrozumieniu powagi chwili z własnej inicjatywy rozpoczął pierwsze kroki interwencji, w celu doprowadzenia strajku do końca. W środę odbyła się pierwsza konferencja u Inspektora Pracy, na której tow. Szczerkowski złożył oświadczenie, że robotnicy interwencję rządu przyjmują, lecz z zastrzeżeniem, iż interwencja ta nie będzie „arbitrażem” otwartym czy ukrytym.

Po zakomunikowaniu tej wiadomości Ministrowi Pracy i Op. Sp. p. Jurkiewiczowi, Inspektor Pracy otrzymał wiadomość, iż w sobotę dnia 12 b. m. przybędą do Łodzi przedstawiciele Ministerstwa Pracy i odbędą konferencję z przemysłowcami i Związkami Zawodowymi.

W czwartek i piątek Komisja Strajkowa i Główny Zarząd Związku korzystając z wypłat robotnikom zarobków zorganizowali olbrzymie wiece strajkujących robotników w fabrykach: Gajera, Poznańskiego, Szeiblera, Grohmana, Benicha, Eiserta, Bidermana i t. d. i t. d.

Ciała kierownicze obecnej walki włóknarzy wyszły z zupełnie słusznego założenia, iż miast zwolywać wiece na placach publicznych, poszły z tymi wiecami do mas strajkujących, by z nimi o walce tej otwarcie i rzeczowo pomówić.

Imponujące wiece, również odbyły się w Zgierzu, Pabjanicach, Konstancynie, Aleksandrowie i t. d. na których

wszędzie przyjmowano jednogłośnie rezolucje, wyrażające chęć i zapal do walki i do prowadzenia jej do zwycięskiego końca.

W czwartek, w natłoczonej po brzegi sali OKZZ odbyło się zebranie delegatów i poborców, na którym po wysłuchaniu sprawozdania z przebiegu akcji t. t. Walczaka i Zięby, oraz po długiej i rzeczowej dyskusji, zebrani przyjęli jednogłośnie następującą rezolucję, zgłoszoną przez tow. Walczaka w imieniu Zarządu Głównego i Komisji Strajkowej:

REZOLUCJA.

Zebrani delegaci i poborcy w dniu 10 b. m. po wysłuchaniu sprawozdania z dotychczasowego przebiegu strajku stwierdzają:

że strajk rozwinął się w całej pełni i ogarnął wszystkie fabryki w Łodzi, jak również na prowincji. Duch w masach strajkujących jest bojowy. Robotnicy są zdecydowani w walce wytrwać do zwycięstwa;

że zapowiedzianą przez okręgowego Inspektora Pracy interwencję Rządu przyjmują do wiadomości, uważając iż obowiązkiem rządu jest wywrzeć nacisk na

przemysłowców, aby ci uwzględnili słuszne żądania włóknarzy,

że w zupełności solidaryzują się z oświadczeniem tow. posła Szczerkowskiego, złożonym u inspektora pracy III Okręgu, iż w żadnym wypadku interwencja rządowa nie może nosić charakteru arbitrażu oficjalnego czy zamaskowanego.

że udział w konferencji przy udziale przedstawicieli rządu wziąć winny wszystkie związki prowadzące obecną akcję strajkową.

Zebrani wyrażają niezłomną wolę doprowadzenia swej walki do końca. Walka ta w interesie mas musi być prowadzona w sposób bezwzględny lecz poważny.

Zebranie zakończono w podniosłym nastroju odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru” i „Na Barykady”.

Następne zebranie delegatów odbędzie się w sobotę, dnia 12 b. m. o godz. 5 p. poł.

Z powodu nawału materiału, przemówienie sen. tow. D. Kłuszyńskiej, zmuszeni jesteśmy wstrzymać do następnego numeru.

W ogniu walki o ludzki byt.

Warszawska Komisja do badania kosztów utrzymania oblicza, iż dzienny koszt utrzymania rodziny pracowniczej wyniósł w styczniu 10 zł. 53 gr. Cyfrę tę można przyjąć jako określającą najskromniej obliczony budżet rodziny robotniczej, a więc również jako minimalną płacę dorosłego robotnika—300 do 350 zł. miesięcznie, oto najskromniejszy zarobek, jaki powinien otrzymywać robotnik, jeśli nie ma się ograniczać kosztem zdrowia, siły do pracy i należytego wychowania dzieci pod względem moralnym i fizycznym.

Rzeczywistość polska stoi jednak bardzo daleko od tego! — Płace wykwalifikowanych robotników wahają się w różnych zawodach od 4 do 7 zł. Wyższa płaca od 7 zł. to rzadki wyjątek. — A więc 100 — 175 zł. miesięcznie — oto cyfra określająca faktyczny poziom życia naszej klasy robotniczej. 1/3 najwyższej 1/2 potrzeb może być zaspokojona. Braki wypełniać musi nad siły praca żony i dzieci kosztem ich zdrowia i zniszczenia ogniska rodziny i wychowania! — Cześciej jeszcze wyrzeczenie się wszystkiego prócz chleba i kartofli — wypełnia szczyrbę w budżecie robotniczym.

To nie ludzki byt! To wegetacja. Marne przepelzanie w dzień jutrzejszy, wnoszące zdegenerowanie dzisiejszego i jutrzejszego pokolenia!

Na tym tle trzeba postawić powstającą dziś i coraz wyżej podnoszącą się

falę walk zarobkowych. Wtedy dopiero zrozumiałe będzie znaczenie ogólne rozwijających się ruchów zarobkowych. Kto zrozumie to straszne położenie klasy robotniczej, ten precz odrzuci jako podłe i obłudne gadanie kapitalistów i ich adwokatów o niemożliwości podniesienia płac. To co dziś otrzymuje większość robotników, to nie płaca zarobkowa, lecz jakaś jałmużna starcząca ledwie na zebrać życie. A przecież za nią żąda się pracy ciężkiej, kwalifikowanej, wydajnej!

Robotnicy przemysłu włóknianego żądają 25%. Pracownicy hut szklanych domagają się 30% wyższej płacy. W innych gałęziach przemysłu wśród robotników wre i wszędzie dojrzeć wola walki o zwiększenie zarobków. Jest to błogosławiona wola życia! Jest to święte dążenie do ludzkiego bytu, pięcie się ku światłu i radości. Jest to obrona człowieczeństwa w milionach ludzi pracy.

Świat kapitalistyczny broni swych pozycji, oparty na nędzy robotniczej. Usiłuje mobilizować po swej stronie t. zw. opinię publiczną. Ale treścią walki fabrykantów przeciwko podniesieniu płac, jest dążność do fizycznego i moralnego zniszczenia społeczeństwa. Klasa robotnicza boryka się z tą dążnością — po jej więc stronie, po stronie włóknarzy, szklarzy czy górników stanów musi opinia społeczna. Oni walczą o fundamentalne prawo życia i kultury!

Poseł Z. Zaremba.

